

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1944 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående tryggande av landets försörjning med fisknät.

(2:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 227 av herr *Arrhén* och II: 334 av herrar *Staxäng* och *Janson* i Frändesta, har anhållits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en skyndsam och allsidig utredning angående möjligheterna att ur beredskapssynpunkt nu och framdeles trygga landets försörjning med fisknät.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för detta yrkande hänvisas till motionerna.

Utskottet har i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande i ärendet av statens industrikommission, vid vilket utlåtande fogats yttranden av textilerådet och svenska fiskredskapsimportörernas förening 1941 u. p. a.

De fisknät, som användas inom den svenska fiskerinäringen, äro nästan utan undantag framställda av dubbeltvinnat bomullsgarn. För visst slags fiske, t. ex. laxfiske, förekomma dock fisknät, tillverkade av lin- eller hampgarn. Förbrukningen av dessa senare slags fisknät är emellertid så ringa och av så liten betydelse ur försörjningssynpunkt, att man i detta sammanhang torde helt kunna bortse från desamma.

Bland fisknät av bomull skiljer man mellan grova och fina nät. Till grova fisknät hänföras nät, som äro tillverkade av grovt dubbeltvinnat bomullsgarn i garnnummer 8—40 (engelsk numrering). Fina nät tillverkas av dubbeltvinnat bomullsgarn i finare nummer än vad som ovan angivits (42—160).

För knytning av fisknät erfordras olika maskintyper för grova och fina nät. Grova fisknät användas framför allt för vad-, not- och trålfiske, och tyngdpunkten av förbrukning är förlagd till västkusten. På syd- och ostkusten användas grova fisknät i huvudsak för ålbottengarn. Man beräknar, att 75 % av fiskfångsterna ske med redskap, tillverkade av grova fisknät.

Fina fisknät användas företrädesvis på syd- och ostkusten för fångst av sill och strömming samt för insjöfiske. Ca 25 % av fiskfångsterna beräknas ske med redskap, framställda av fina nät.

Under åren före krigsutbrottet beräknas den svenska fiskerinäringen ha förbrukat 240—250 ton fisknät per år. Någon exakt siffra på förbrukningen kan icke angivas, då förutom den inhemska produktionen och importen enligt tullstatistiken även en viss mängd fisknät synas ha blivit inköpta direkt i utlandet av fiskare, som sålt sina fångster i England och Danmark. Efter krigsutbrottet torde förbrukningen ha stigit dels genom den intensifiering av fisket, som ägt rum, och dels genom de katastrofförluster, som föranletts av minor och vrak. Sålunda uppskattas det nuvarande behovet av fisknät till ca 260 ton, varav 200 ton grova och 60 ton fina nät.

Tillförseln av fisknät såsom den framgår av föreliggande statistiskt material fördelade sig på import och inhemska tillverkning under åren 1936—1938 enligt nedanstående tabell. Siffrorna angivna medeltal per år.

	Grova nät ton	Fina nät ton	Summa ton	Andel i till- förseln %
Inhemska tillverkning	70	—	70	29·6
Import	112	55	167	70·4
Summa	182	55	237	100·0

Den inhemska tillverkningen av fisknät bedrevs före kriget av två företag, nämligen Gamlestadens Fabrikers AB och J. Albrechtssons Nätfabrik AB. Båda företagen äro belägna i Göteborg. Av tillverkningen föllo ca 90 % på Gamlestadens Fabrikers AB och 10 % på J. Albrechtssons Nätfabrik AB. Tillverkningen var helt och hållet inriktad på grova fisknät.

Importen, som i huvudsak skedde från Tyskland, Nederländerna, Storbritannien, Japan och Danmark i här nämnd storleksordning, omfattade drygt 70 % av den totala tillförseln. Av fina fisknät tillgodosågs behovet helt och hållet genom import.

I och med avspärrningen västerut avstängdes tillförseln av fisknät från Storbritannien och Japan. I Tyskland, Nederländerna och Danmark uppstod samtidigt brist på råvaror, vilket medförde en kraftig nedgång eller totalt uteblivande av importen från dessa länder. Importen från Tyskland och Danmark har senare kunnat komma i gång genom att råvaror ställts till förfogande från svensk sida. Importen av fisknät har sedan år 1938 utvecklats på följande sätt.

1938	163·1 ton	Index 100
1939	190·0 »	» 117
1940	66·6 »	» 41
1941	42·3 »	» 26
1942	51·9 »	» 32
1943	69·5 »	» 43

Av den här ovan redovisade importen under tiden efter år 1940 utgöra de fina näten en väsentligt större del än tidigare.

Genom en rad åtgärder har den minskade importen av grova nät kunnat kompenseras genom en ökad tillverkning inom landet. Sålunda torde den nuvarande inhemska tillverkningen av grova fisknät i stort sett motsvara behovet. Denna produktionsökning har i huvudsak åstadkommits genom skiftsarbete vid nätfabrikerna. Gamlestadens Fabrikers AB har dock utökat sin maskinpark med två nätmaskiner för grova nät. Dessa maskiner ha tillverkats inom landet.

Om man bortser från två nätmaskiner av äldre typ med ringa produktionsförmåga, som funnos hos firma J. Paulssons Fiskredskapsfabrik, Delsbo, saknades vid tiden för krigsutbrottet maskiner, lämpliga för framställning av fina fisknät inom landet. En ökad inhemska tillverkning av fina fisknät har därför varit förenad med större svårigheter än ökningen av kapaciteten för grova fisknät. Med statens medverkan har under år 1943 från Tyskland inköpts fem st. nätmaskiner, avsedda för tillverkning av fina fisknät. Maskinerna skola placeras hos Gamlestadens Fabrikers AB. Av dessa 5 maskiner ha tre anlönt och äro nu i full drift.

Sedan samtliga fem maskiner kommit i gång, beräknas den inhemska produktionen av fina nät komma att uppgå till ca 10 ton per år, varigenom ca 15 % av det beräknade årsbehovet skulle kunna tillgodoses. För försörjningen med fina nät kommer man sålunda allt fortfarande till ca 85 % vara beroende av import.

Den inhemska nätproduktionens utveckling sedan år 1938 framgår av nedanstående uppställning:

1938	73 ton	Index 100
1939	90 »	» 123
1940	47·9 »	» 66
1941	83·2 »	» 114
1942	129·6 »	» 177
1943	154·8 »	» 212

Som tidigare nämnts, uppskattas det nuvarande årsbehovet av fisknät till ca 260 ton, varav 200 ton grova och 60 ton fina nät.

Den inhemska tillverkningen beräknas under år 1944 uppgå till

Grova nät = 180·0 ton
Fina » = 5·0 »

Det återstående behovet — 20,0 ton grova och 55,0 ton fina nät — beräknas bliva täckt genom att bomull eller bomullsgarn, som ställes till förfogande från svensk sida, förädlas till fisknät vid utländska nätfabriker. Avtal om sådana förädlingsaffärer föreligga med nätfabriker i nedan angivna länder. Enligt avtalen skola leveranserna fullgöras successivt före utgången av år 1944.

Land	Grova fisknät	Fina fisknät
Danmark.....	28·0	37·0
Finland.....	—	10·0
Norge.....	57·0	13·0
Tyskland.....	—	32·0
Summa	85·0	92·0

Om de avtalade leveranserna kunna genomföras i sin helhet, kommer behovet av fisknät under innevarande år att bli väl tillgodosett. Man måste emellertid räkna med att de osäkra förhållandena i samtliga här ifrågasvarande länder kunna komma att helt eller delvis förhindra fullföljandet av leveranserna. Så länge försörjningen med fisknät till så stor del som nu är fallet är beroende av import, kommer osäkerheten med avseende på landets försörjning med fisknät under nuvarande förhållanden att bli bestående.

Statens industrikommission har uttalat sig för att frågan om den framtida nätförsörjningen blir föremål för utredning i enlighet med motionärernas förslag. I övrigt har kommissionen anfört bland annat följande:

Motionärerna ha angivit två olika vägar för lösning av frågan, nämligen dels beredskapslagring och dels utbyggnad av den inhemska produktionen av fina fisknät till erforderlig omfattning.

Vad beredskapslagring beträffar måste kommissionen understryka, att en sådan icke är genomförbar vid nuvarande knappa tillförsel av fina fisknät. Åtgärder i detta syfte måste därför ställas på framtiden. Huruvida en ifrågasatt beredskapslagring av fina fisknät skulle kunna genomföras utan statlig medverkan, undandraget sig för närvarande bedömande. Denna fråga torde vid en eventuell utredning i ärendet bli föremål för särskild uppmärksamhet.

Den mångfald av olika slags fina fisknät, som användas inom den svenska fiskerinäringen, torde komma att försvåra en eventuell lagerhållning. Lagring av fina fisknät måste därför aktualisera standardisering av de gängse nättyperna. Kostnaderna för en dylik lagerhållning torde i hög grad bli beroende av, i vilken utsträckning en standardisering kan genomföras. Med hänsyn till att maskstorleken på de fina fisknäten måste anpassas efter den förekommande storleken på fisken, måste en lagerhållning, som avser behovet under ett år, bli väsentligt större än den kvantitet nät, som normalt förbrukas under motsvarande tid. Avser man således att lagra fina fisknät för ett års normalbehov, vilket för närvarande beräknas till 60 ton per år, torde lagerhållningen, även om standardisering genomföres, av ovan anförda skäl icke kunna understiga ca 90 ton. Förkrigspriset på fina nät torde i medeltal hava uppgått till ca 25 kronor per kilogram, under det att nuvarande priser belöpa sig till ca 40 kronor per kilogram. En lagerhållning av 90 ton fina fisknät skulle således fordra en kapitalinvestering av ca 2 250 000 kronor, om man räknar med nätpriserna före krigsutbrottet. Med nuvarande nätpriser skulle kapitalbehovet uppgå till ca 3 600 000 kronor. Räntekostnader och kostnader för lagring och omsättning av lagret komma således att bli betydande. Det kan därför ifrågasättas, om en beredskapslagring ur ekonomiska synpunkter är att föredraga framför andra åtgärder.

Frågan om en utbyggnad av den inhemska produktionsapparaten för fina fisknät har tidigare varit föremål för industrikommissionens uppmärksamhet. Kommissionen har sålunda i skrivelse till Kungl. Maj:t den 2 december 1942 framfört vissa förslag syftande till att uppnå en produktion av fina fisknät, motsvarande det svenska årsbehovet. Då ett genomförande av denna utbyggnad skulle taga lång tid i anspråk och då under tiden möjligheter att köpa ett mindre antal maskiner av ifrågavarande slag blev möjligt, återkallade kommissionen i skrivelse den 7 september 1943 ifrågavarande framställning.

Anledningen till att tillverkning av fisknät inom landet fått en så ringa omfattning synes vara, att tillverkningen icke kunnat göras tillräckligt lönande. Som textilrådet i sitt yttrande framhållit, har nätfabrikationen icke varit skyddad genom tull. I detta avseende ha fisknät behandlats på annat sätt än övriga textilvaror, där tullsatserna varit uppbyggda med hänsyn till artiklarnas manufaktureringvärde, under det att tullen för fisknät icke varit större än för det i nätet ingående garnet.

Produktionskapaciteten för bomullsgarn till fina fisknät var åren före krigsutbrottet icke utbyggd i sådan omfattning, att den skulle kunnat tillgodose en inhemsk tillverkning av fina nät, därest en sådan hade funnits. Fabrikation av fina nät hade således måst baseras på import av erforderligt bomullsgarn. Detta förhållande har givetvis även motverkat en inhemsk produktion av fina fisknät. Numera tillverkas fina garner även inom landet. Fortfarande måste man dock räkna med vissa svårigheter att få fram tillräckliga kvantiteter för en eventuell tillverkning av fina fisknät i erforderlig omfattning.

Ur beredskapssynpunkt torde en inhemsk tillverkning av fina fisknät vara att föredraga framför lagring. Det synes kommissionen därför önskvärt, att de ekonomiska förutsättningarna för en sådan fabrikation utredas. Om en dylik utredning skulle visa, att tillverkningen icke kan göras ekonomiskt lönande, uppstår frågan, om statens stöd kan påräknas i någon form för att möjliggöra tillverkningen. Ett statligt stöd kan tänkas ske antingen genom subvention eller genom ett ökat tullskydd. Vid ett ökat tullskydd från nuvarande 25 öre per kilogram till förslagsvis 10 procent på nätvärdet, vilket tidigare ansetts som erforderligt, skulle med nuvarande förbrukning — 60 ton per år —, därest hela tullskyddet behövde utnyttjas, en belastning av nätkostnaderna med ca 135 000 kronor per år uppkomma. Denna kostnad skulle sannolikt icke överstiga kostnader för och förräntning av ett beredskapslager av den storlek, som tidigare angivits.

Vad beträffar grova nät skulle belastning under enahanda förutsättningar begränsas till ca 35 öre per kilogram eller vid nuvarande förbrukning till ca 70 000 kronor per år exklusive nu utgående tull.

Under nuvarande förhållanden är det föga sannolikt, att erforderligt antal fina nätmaskiner skulle kunna anskaffas utifrån. En utbyggnad av den inhemska fisknätsproduktionen torde därför icke vara genomförbar förrän efter ett vapenstillestånd, därest icke maskinerna skulle kunna tillverkas inom landet. En sådan tillverkning torde icke vara helt utesluten.

Ehuru beredskapslagring och utbyggnad av den inhemska nätproduktionen i det föregående behandlats var för sig, kan man med avseende på framtiden givetvis tänka sig att lösa frågan genom en kombination av dessa båda åtgärder.

Som framgår av kommissionens yttrande i det föregående, är kommissionen av den uppfattningen, att åtgärderna för att trygga vår försörjning med fisknät under innevarande krisperiod alltså väsentligen böra följa samma linjer som hittills.

De uttalanden om möjliga åtgärder, som kommissionen här ovan gjort, avse på grund härav i huvudsak den framtida försörjningen.

Enligt ovanstående föreligga en rad frågekomplex i samband med eventuella åtgärder för att trygga landets försörjning med fisknät. Då dessa frågor icke utan ytterligare sakligt underlag kunna bedömas, får kommissionen med anledning av fisknätsförsörjningens betydelse uttala sig för att frågan om den framtida nätförsörjningen i enlighet med motionärernas förslag blir föremål för utredning. Denna synes i så fall lämpligen bära anförtrösk åt en av Kungl. Maj:t tillsatt kommitté, i vilken representanter för bl. a. nätfabriker, fiskareorganisationer och fiskredskapshandlare torde bära ingå.

Textilrådet, som utgöres av en förening av organisationer inom textilindustrien, har tillstyrkt bifall till motionerna samt anført bland annat följande:

Orsaken till den relativt obetydliga svenska produktionskapaciteten för grövre nät och den fullständiga avsaknaden av utrustning för tillverkning av finare nät är, att framställningen här i landet under fredstid icke lönat sig. Detta är i sin tur beroende på flera omständigheter. Sålunda bidraga därtill bl. a., att den svenska marknaden är relativt liten samt att de svenska förbrukarna kräva en synnerligen stor sortering med avseende på nätens storlek, maskor och finlek. De utländska fabrikerne ha ofta kunnat tillverka i större serier och därigenom kunnat hålla sina produktionskostnader lägre än de svenska.

Den svenska textilindustrien har som bekant vuxit upp under ett visst tullskydd, vilket utformades med hänsyn till förhållandena i början av detta århundrade. Man hade därvid i första hand intresse av att genom tullar skydda de artiklar, som då tillverkades inom landet. Därigenom förlades tullskyddets tyngdpunkt på grövre garner och artiklar tillverkade därav. Följden har blivit, att produktionen därefter kvarhållits vid dessa bäst skyddade kvaliteter, samt att landets behov av sådana artiklar till största delen tillgodosattes genom inhemsk produktion. Tullskyddet är relativt konsekvent utformat i det att vävnader åtnjuta högre skydd än garner, och att en högre förädlingsgrad skyddas bättre än en lägre. Hänsyn har därvid tagits till förädlingskostnadernas höjd. Ett undantag från denna princip gäller emellertid beträffande fisknät, i det att man där har stannat vid att skydda garnet, under det att förädlingskostnaderna lämnats utan skydd. Detta torde vara den dominerande orsaken till att en inhemsk produktion av fisknät icke tagit fart.

Om man för framtiden önskar trygga landets försörjning med fisknät genom att erforderlig svensk produktionskapacitet åstadkommes och vidmakthålles, torde den enda utvägen vara att höja samt differentiera det svenska tullskyddet för dessa artiklar. Motionärerna ha mycket riktigt framhållit, att det möter vissa svårigheter att beredskapslagra fisknät i erforderlig omfattning, och detta är även textilrådets uppfattning.

Mot den här framförda synpunkten, att ett förhöjt men differentierat tullskydd vore den lämpligaste vägen att trygga den framtida försörjningen med fisknät, skulle möjligen kunna invändas, att våra nordiska grannländer samt övriga länder kunnat upprätthålla tillverkning av fisknät, trots att dessa länder i vissa fall representera relativt obetydliga avsättningsområden. Gentemot detta kan då anföras, att dessa länder synas ha tryggat en icke obetydlig del av den inhemska marknaden med tullar, vilka i många fall avsevärt överstiga de svenska. Det kan dessutom erinras om, att många av dessa länder under flera år före krigsutbrottet tillämpat en valuta- och utrikeshandelskontroll, vilken i och för sig skyddat den inhemska produktionen effektivare än vad tullsatserna angiva.

Svenska fiskredskapsimportörernas förening 1941 u. p. a., som utgör en sammanslutning av företag vilka bedriva handel med fisknät, anse som ett angeläget önskemål, att med beredskapslagring i allmänhet sammanhängande frågor vid läglig tidpunkt upptagas till en ingående och förutsättningslös undersökning, därvid motionärernas synpunkter böra beaktas men där man framför allt genom fiskeriorganisationerna bör tillgodogöra sig framkomna synpunkter och önskemål inom fiskarekåren. I övrigt har föreningen anfört i huvudsak följande:

Statsmyndigheterna ha otvivelaktigt i samverkan med fiskets och fiskredskapshandels organisationer lyckats något så när bemästra läget såväl och kanske framförallt ur folkförsörjningssynpunkt som även med hänsyn till fiskarekårens yrkesintressen. En viktig orsak till att så kunnat ske torde den omständigheten hava utgjort att inom landet funnits ett beredskapslager av fisknätens råvara, bomull, och att dessa lager kunnat även under krigsåren efter hand i någon mån utfyllas. Även en beredskapsåtgärd i form av lagerhållning av råvaran hade dock varit av mindre betydelse, därest förbindelserna med några tillverkningsländer icke kunnat upprätthållas.

Ur nu anförda synpunkter synas erfarenheterna peka på vikten av att särskilt färdiga fina nät lagras genom det allmännas försorg med tanke på en fortsatt avspärrningskris eller en ny sådan i framtiden.

Den knappa tillförseln av fina nät genom import torde likväl icke för närvarande medgiva lagring i beredskaps syfte, åtminstone såvitt angår de mycket efterfrågade sill- och strömmingsnäten. Importen täckes mer än väl av fiskarenas tillgång till inköpslicenser och ytterligare restriktioner i licensgivningen torde icke vara att tillråda ens om därmed skulle vinnas ett säkrare försörjningsläge i fråga om fina nät under ett kommande år.

I den mån motionärerna åsyftat en framtida lagring av nät i beredskaps syfte, finner importföreningen de väckta motionerna värda allt beaktande. Förslag i sådant syfte ha även på ett tidigt stadium före det pågående stormaktskrigets utbrott framlagts från vissa organisationer inom fisket, ehuru förslagen då icke ledde till resultat. Frågan om formerna för en sådan lagring finge närmare utredas i samverkan med fiskeriorganisationerna. Ett spörsmål, som därvid icke kan undvikas, torde bliva nätstandardiseringen. Lagringen finge avse nät av vissa standardtyper, vilka kunde beräknas även på längre sikt bliva användbara. Den av motionärerna påpekade faran för att ett nätlager på grund av maskstorleken kunde bliva okurant, synes delvis kunna undvikas genom att lagren fortlöpande omsättas. Tilläggas må att en statlig lagerhållning av fina fisknät i framtida beredskaps syfte icke torde böra anses ersätta eller utesluta även av råvaran bomull för fiskeriändamål.

Vad angår den andra av motionärerna åsyftade möjligheten att vinna ökad beredskap i fråga om fisknätförsörjning, startandet av en industriell tillverkning i större skala inom landet, är ju ej heller detta spörsmål nytt. Det har från tid till annan på enskilt eller offentligt initiativ gjorts till föremål för närmare undersökningar. Med detta spörsmål sammanhänga ett flertal problem av stor ekonomisk och social räckvidd, och det är icke möjligt för importföreningen att, med den korta remisstid, som stått till buds, mera detaljerat ingå på detta omfattande komplex. Här må endas vissa synpunkter i anslutning till motionen antydas.

En även för fredstid avsedd fortlöpande inhemsk fabrikation av fina fisknät torde för att bliva lönande böra syfta även till export. Frågan huruvida en sådan fabrikation kan ske till konkurrensmässiga priser och kvalitéer är svår att på förhand bedöma. All sannolikhet talar för att ett dylikt företag

bleve beroende — åtminstone till en början — av statlig subvention, vilken om den bleve måttlig måhända kunde anses försvarbar ur beredskapssynpunkt. En sådan statlig subvention finge antagas taga formen av direkta investeringar eller tullskydd. Det må särskilt erinras därom att före kriget en betydande import av mycket prisbilliga skötar förekom från Japan.

Anskaffningen av erforderliga maskiner för här åsyftade tillverkning är under nu rådande förhållanden ej heller någon lättlost uppgift. En planmässig sådan maskinanskaffning torde dessutom ej nu kunna ske till ens tillnärmelsevis rimliga priser. Även den inhemska nättillverkningen torde sålunda få bli en framtidsfråga, som dock torde av statsmakterna, när läget därtill ger anledning, böra upptagas till noggrant övervägande och utredning. Det torde knappast kunna förväntas att på detta till sina konsekvenser svåröverskådliga område det enskilda initiativet skulle komma att utan vidare åvägabringa en tillfredsställande lösning. Den rätta vägen torde vara, att frågan upptages av statsmakterna i samförstånd med fiskets organisationer och företag inom nätindustrien.

Ur fiskaresynpunkt torde problemet om en inhemsk tillverkning bjuda på svårbemästrade intressekonflikter. Tydligt är att ingen inom fiskarekåren kan ha någon erinran att göra mot åtgärder, vilka i kristider lika de nu rådande syfta till att tillförsäkra fiskerinäringens utövare obruten tillgång på fina fisknät. Den inhemska tillverkningen kan ju dock ej uppläggas och planeras enbart för sådana onormala förhållanden. Fabrikationen måste tänkas pågå även under fredstid. I den mån härför erfordras statligt stöd i form av importtullar, komma näringsutövarna inom fisket ytterst att bli missgynnade. Fiskarena skulle nödgas köpa förmånen av en tryggare nätförsörjning under kristid till priset av dyrare redskap under normala förhållanden. Frågans lösning synes för fiskarekårens vidkommande under angivna förutsättningar bli beroende av en avvägning mellan å ena sidan vad som vinnes, å andra sidan uppoffringarna härför. För västkustens vidkommande måste i detta sammanhang beaktas att, när fredsförhållanden återinträda, en återgång kan väntas ske till det tidigare tillämpade systemet med direkta nätinköp på platsen i Danmark och England i samband med fiskleveranser till dessa länder. Det må här uttalas ett tvivel om att fiskeriorganisationerna skulle befinnas villiga att biträda en beredskapsanordning som innebure icke obetydliga uppoffringar för den enskilde fiskaren under fredstid, helst som erfarenheterna från det pågående kriget giva vid handen att en något så när tillräcklig försörjning av nät kan ernås på andra vägar och utan att näringens utövare drabbas av extra pålagor. Möjligt är att en sådan ståndpunkt komme att betecknas såsom kortsynt. Man må dock i denna fråga hålla isär fiskets yrkesintressen och samhällets intressen av beredskap på livsmedelsförsörjnings område. För fiskarens vidkommande måste frågan bedömas från rent realistiska utgångspunkter.

Sammanfattningsvis får importföreningen med anledning av föreliggande remiss uttala, att möjligheterna att under nu rådande krisförhållande åstadkomma en ökad beredskap genom de av motionärerna särskilt anvisade vägarna, lagring av importerade nät, resp. inhemsk tillverkning, synas skäligen begränsade. För återstående tid av stormaktskriget torde nättillgången bäst främjas genom ett fullföljande och om möjligt utbyggande av systemet med lönetillverkning av fina nät utomlands, givetvis jämsides med den inhemska produktionens vidmakthållande vid minst nuvarande nivå.

Enligt vad som framgår av den föregående redogörelsen har den av krigsförhållandena föranledda avspärrningen av handelsvägarna medfört åtskilliga

Utskottet.

svårigheter för landets försörjning med fisknät. Särskilt gäller detta s. k. fina nät, d. v. s. nät som äro förfärdigade av garn med högre nummer än 40, varav tidigare någon inhemsk produktion knappast förekommit. För att råda bot härpå föreslås i motionerna en utredning i syfte att utröna möjligheterna att antingen öka vår nuvarande produktion av nät eller också upplägga ett beredskapslager därav inom landet.

Innehållet i de av utskottet införskaffade utlåtandena synes giva vid handen, att någon ökad lagerhållning på området under rådande förhållanden icke kan åstadkommas. Med hänsyn bland annat till svårigheterna att anskaffa härför lämpliga maskiner synes icke heller möjligt att för närvarande i avsevärdare mån öka den inhemska produktionen av nät. De av motionärerna ifrågasatta åtgärderna torde därför näppeligen kunna medföra några lättnader på området under rådande avspärrningskris. En bärkraftig inhemsk fabrikation av fisknät synes därjämte knappast kunna komma till stånd, utan att nu utgående tullsatser för olika slag av nät väsentligt höjas. Med hänsyn till det anförda och då utskottet finner lämpligare, att efterkrigstidens handelspolitiska problem komma upp till bedömande i ett större sammanhang, vill utskottet icke tillstyrka bifall till motionerna.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att de likalydande motionerna I: 227 och II: 334 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 5 maj 1944.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Granath, Gabrielson, Jacob Hansson, friherre Beck-Friis, Svedberg* och *Sundelin* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Andersson* i Tungelsta, *Ericsson* i Sörsjön, *Mäler, Carlström, Pettersson* i Rosta, *Levin* och *Larsson* i Karlstad.